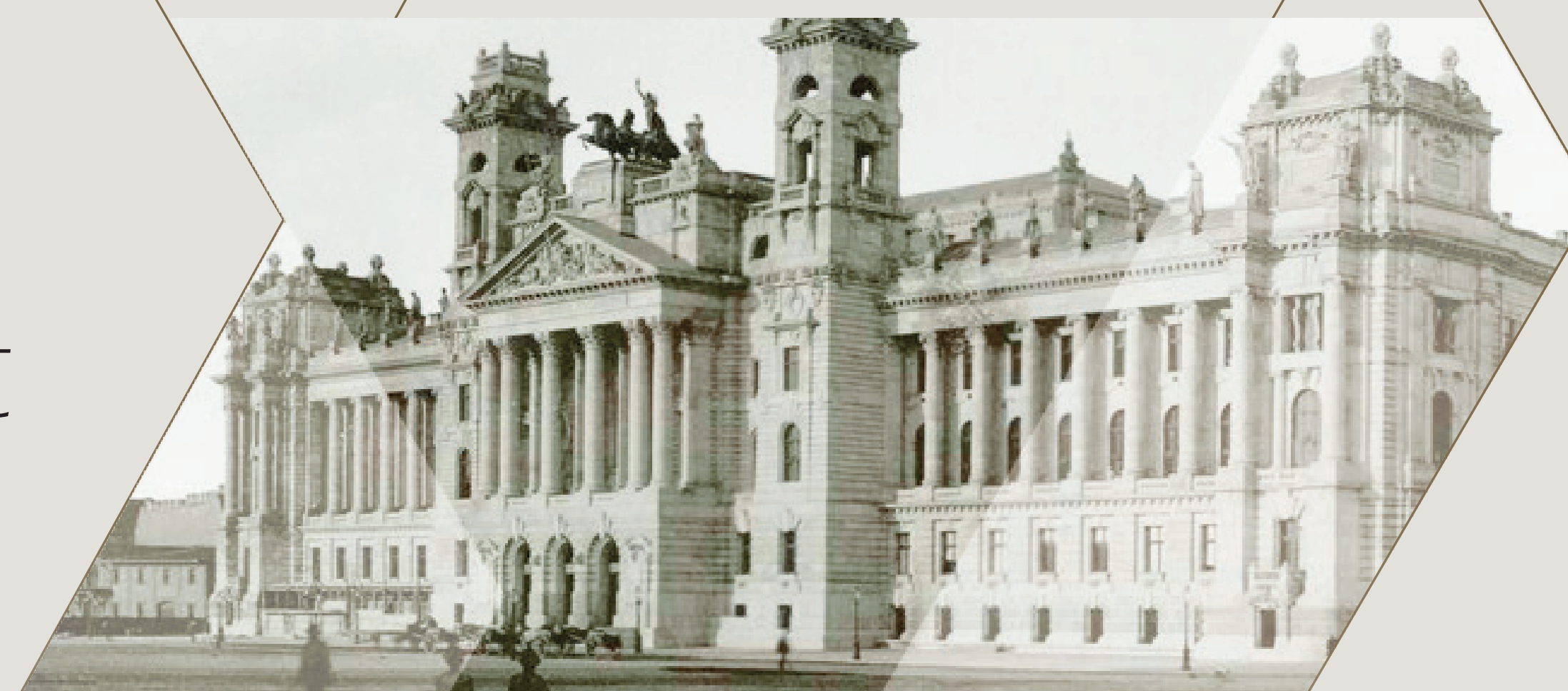

„Az emlékezés erejével...”

Bíróságtörténeti kiállítás- és konferencia-körút

2018-2019

SZEGEDI TÖRVÉNYSZÉK

Pillanatképek a Szegedi Törvényszék történetéből

„Csak úgy fog Magyarországból jogállam válni, ha nemzet és bíráink a törvény,
igazság és a jog érdekében egymással kezét fognak”
(Szegedi Híradó 1867. 115. szám)

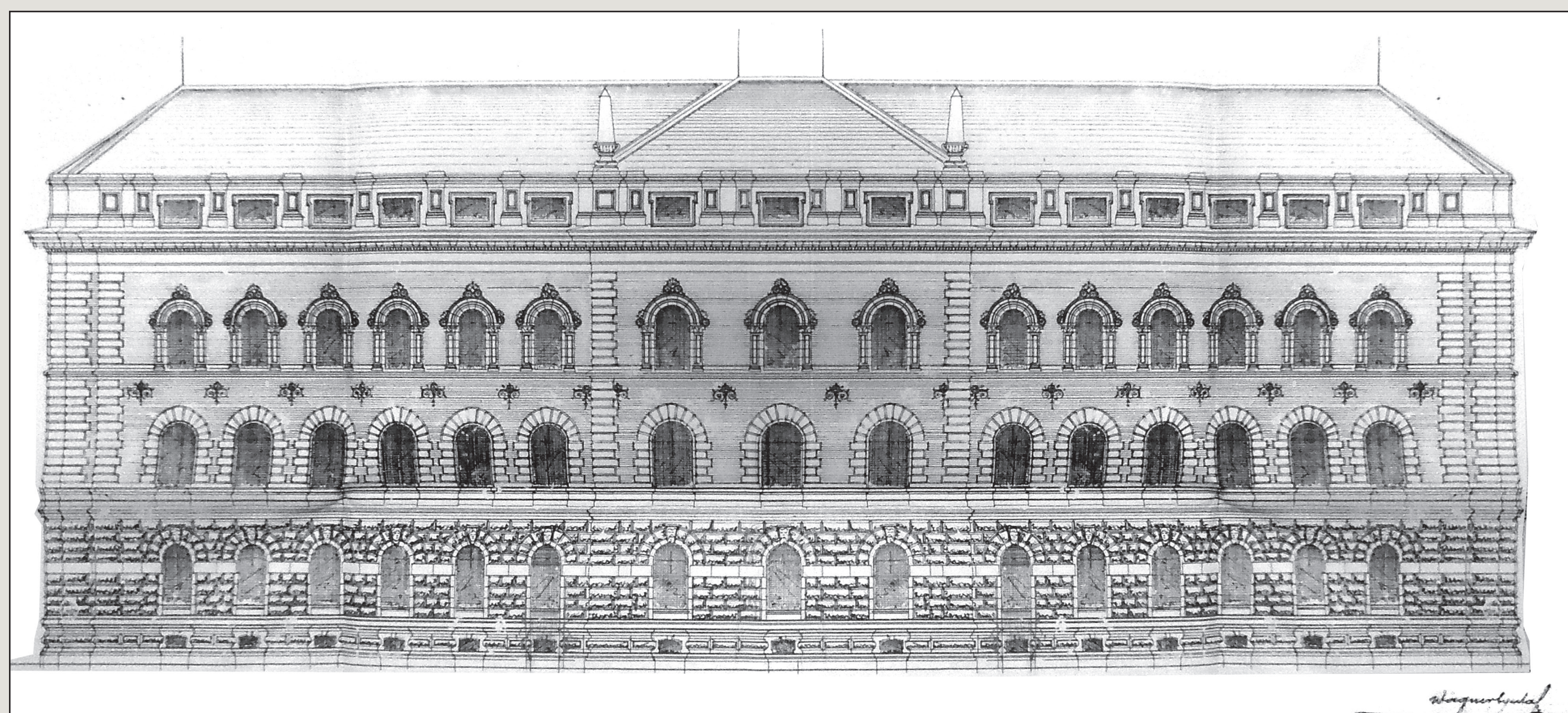

A polgári kori államszervezet kialakításának mérföldkövét jelentette Magyarországon az 1869. évi IV. tc. elfogadása, amely a bírói hivatás személyi feltételei mellett rendelkezett a bírói függetlenség elvéről, az összeférhetetlenségről, a bírák elmozdíthatatlanságáról, áthelyezhetetlenségéről és a hatásköri összeütközésekről.

Az 1871. évi XXXI. és XXXII. törvények határozták meg az ún. „elsőfolyamodású bíróságok” rendszerét. 102 törvényszék és 360 járásbíró került felállításra. Csongrád megyében királyi törvényszéki székhelyként jelölték ki Szegedet, Hódmezővásárhelyet, valamint Csanád megye székhelyét, Makót.

A Szegedi Törvényszék illetékességi területén Szegeden és Csongrádon, a Hódmezővásárhelyi Törvényszék illetékességi területén Hódmezővásárhelyen és Szentesen, míg a Makói Törvényszék illetékességi területén Makón, Nagylakon és Battonyán lett járásbírói székhely. Az újabb törvénymódosítás eredményeként 1875-re mindösszesen 64 királyi törvényszék maradt, Csongrád megyében kizárólag a szegedi illetékességű királyi törvényszék.

Szeged közvéleményét élénken foglalkoztatta nem csak annak kérdése, hogy lesz-e törvényszéki székhely Szegeden, hanem az is, hogy ki lesz a törvényszék elnöke. A király a Szegedi Törvényszék elnökéül Marinkics Mihályt nevezte ki, aki 1885-ig látta el hivatalát. Őt Muskó Sándor követte 1897-ben bekövetkező haláláig.

A törvénykezési szervezet kialakításának igen lényeges eleme volt az új „törvényszéki paloták” felépítése. A bíróság elhelyezésének ideiglenes helyszínéül 1871-től, a jelenlegi Széchenyi téren található Zsótér ház szolgált.

A **Szegedi Törvényszéki Palota** terveinek elkészültéről a Szegedi Híradó 1880. december 11-én tudósított, a tervek Meixner Károly és Ney Béla építészek munkáját dicsérték.

Az 1883. április 18. napján vette át, míg a királyi törvényszék épülete mellett egy másik telket hagytak üresen az ítélőtábla későbbi felépítésére. Végül az ítélőtáblát másutt helyezték el, ezért Hamza Géza, a törvényszék akkori elnöke engedélyt kért az épület bővítésére. A bővítési folyamat 1906-ra fejeződött be, ekkor alakították ki az épületben az esküdtzéki termet is.

A Szegedi Törvényszék illetékessége alá sorolták be a Szegedi és a Csongrádi Járásbírószéket. **Csongrádon** 1867-ben törvényi felhatalmazás alapján épületet béreltek, amelyben 1931-ig folyt az ítélkezés. A Csongrádi Királyi Járásbírószék új épületét helybeli mérnök tervei alapján 1932-ben adták át a törvénykezésnek.

A járásbírószéket azonban 1956-ban megszüntették és az épületet átadták a kórház számára. A Csongrádi Városi Bíróság újjászervezéséről az 1990. évi LXXX. törvény rendelkezett. Az eredeti bírósági épület felújítását követően, 2006-ban folytatódhatott az ítélkező tevékenység.

Hódmezővásárhelyen a bíróság elhelyezésére a Kapitány utcai tisztii házat bérelték, majd 1901-ben kezdeményezték új székház építését a „Sas” vendéglő telkének egy részén. Az építési tervet Wágner Gyula készítette és az épületet 1902-ben adták át.

Makó az „elsőfolyamodású bíróságok” megszervezésekor Csanád megye székhelye volt, így mint megyeszékhely, királyi törvényszékekkel rendelkezett. A törvényszékek számának csökkentését követően a Makói Királyi Törvényszéket is megszüntették, ettől az időponttól járásbírószék működött a városban. Az

épület 1896-ban épült meg. A járásbírószék épületének tervezését hosszas levelezési folyamat előzte meg a királyi járásbírószék elnöke, a polgármester, a város építési és szepítészeti bizottsága, a királyi ítélőtábla, valamint a Belügyminisztérium között.

A **Szentesi Járásbírószék** kezdetben a Hódmezővásárhelyi Királyi Törvényszék illetékessége alatt kezdte meg működését, végül a Szegedi Királyi Törvényszék illetékessége alá került. A bíróság épületét a Római Katolikus Plébánia mellett található úgynevezett Csérfészek területén alakították ki. Az épület tervezését 1906-ban kezdték el, míg a végleges átadása 1912-ben történt.

Jelenleg a Szegedi Törvényszék, és az illetékességi területén működő öt járásbírószék, valamint a regionális illetékességgel rendelkező Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 115 bíró és 344 igazságügyi alkalmazott közreműködésével, évente több mint ötvenezer ügyet bírál el.

„A bíró egyetlen jutalma, hogy érzi magán
a társadalom elismerő tekintetét”

(dr. László Adolf királyi táblabíró)

Készítette: **Dr. Tárkány-Szűcs Babett** elnök, Szegedi Törvényszék
Harmados Mária könyvtáros, Szegedi Törvényszék

Grafikai szerkesztés: **Kovács Gábor**, Országos Bírósági Hivatal

ORSZÁGOS
BÍRÓSÁGI HIVATAL

SZEGEDI
TÖRVÉNYSZÉK